

ז. שם וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אִם נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֵל נָא תַעֲבֹר מֵעַל עֶבְדְּךָ חֹזֶל (שבת קכז). למדו מכאן גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה ומלבד חשיבותה של מצות הכנסת אורחים, נקשרו בה ג"כ הרבה סגולות טובות, לרפואות וישועות וכל הענינים, גם מסוגלות היא מאוד להפקד בפקודת ישועה ורחמים ב'זרע של קימא', וכמו שאמרו במדרש (תנחומא כי תצא ב) 'יש מצוות שמותן שכתן בנים כמו שרה שארחה את האורחים, ושונמית על שקבלה את אלישע' (מלכים ב' פ"ד), והרה"ק בעל התניא זי"ע המתין על זרע של קימא כ"ד שנים מעת נשואיו, וכאשר בא להזכיר עצמו אצל רבו הרה"ק ה'מגיד' ממעוריש זי"ע ויעץ לו לקיים מצות הכנסת אורחים כסגולה, ורמז לה בפסוק (תהלים קיט, ט) 'במה יזכה נער את ארחו' במה יזכה האדם לנער, על ידי את ארחו, שיכניס אורחים לביתו, להאכילם, להשקותם ולמלאות כל ספוקם בסבר פנים יפות. וספר לו שגם אביו של הבעש"ט נושע בדרך זאת, כמ"ש בס"ד ביגדיל תורה (וירא).

ה. שם פסוק ד יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ הרה"ק האמרי יוסף ז"ע (ד"ה יקח נא) מבאר את הכתוב 'יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ'. כי בבואו ללמד תורה והוא מלא בחטאים ומכף רגל ועד ראש אין בו מתם. יקח נא מעט מים מתחלה יקח וילמד מעט תורה שאין מים אלא תורה (סכה נב:), ועל ידי עסק התורה יקם בו ורחצו רגליכם שירחץ וינקה עצמו מכל טמאה וחלילה שדבק בו, ולאחר מכן יוכל לקים והשענו תחת העץ יוכל להשען תחת התורה הקדושה שהיא היא 'עץ חיים למחזיקים בה'. ומוסיף בדרך רמז רגליכם והשענו תחת העץ הוא ר"ת תורה וכמו שכתבנו בס"ד באדברה בעדותך (וירא).

ט. שם יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם כתב ערוגות הבושם, הטעם שבקש אברהם מהאורחים לרחוץ רגליהם, כי 'כסבור שהם ערביים - סוחרים, שמשותחים לאבק שברגליהם' (רש"י), פרוש שמאמינים בה' אבל חושבים הם שהשתדלותם בסחורה (רגליהם) סייעה שתבוא אליהם הפרנסה, ונכשלים ב'אבק' ע"ז, לכן שלח אותם לרחוץ עצמם מעבודה זרה זו, שמעתה יכירו וידעו כי הכל בא להם משמים ממעל, וכמו שכתבנו בס"ד באדברה בעדותך (חיי שרה).

י. שם פסוק ה ואקחה פת לחם וסעדו לבכם ידוע משמו של הגאון רבי ישראל סלנטר זצ"ל: יש פעמים שבא אורח לבית, ומכינים בשבילו סעודה הגונה, אבל עד שתוכן הסעודה - נחלש לבו של האורח, ולכן מוטב לתת לו דבר מה לסעוד את לבו, ואחר כך יכין המארח את הסעודה העקרית. דבר זה אנו למדים מאברהם אבינו, שנאמר אצלו 'ואקחה פת לחם וסעדו לבכם', ואחר כך 'ואל הבקר רץ אברהם', וכמו שכתבנו בס"ד באשיחה בחוקיך (וירא).

יא. שם ואקחה פת לחם וסעדו לבכם אחר תעברו פת בגימטריא תלמוד, רמז הפסוק, כאשר אתה לומד תלמוד, לוקח פת לחם, צריך לנהג בהנהגה של 'וסעדו לבכם ואחר תעברו', קום לסעד את הלב, לשבע מן הדברים, לחזר עליהם ולדעתם על ברים, ורק ולאחר מכן - תעברו, תמשיכו הלאה לנושאים הבאים, וכמו שכתבנו בס"ד בספר קול חתן (החזרה - השקעה נכונה ומושכלת).

יב. שם פסוק ז ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רץ וטוב ויתן אל הנער וימרה לעשות אתו ופרש רש"י 'הנער' זה ישמעאל, ונתן לו כדי לחנוכו במצוות, ולכאורה צריך באור אם כן, מדוע 'ואל הבקר רץ אברהם' בעצמו, היה לו לשלח את ישמעאל גם לזאת, כדי לחנוכו למצוות. אלא באורו, כי אדרבה כשהאב רוצה שבנו יתחנך למצוות עליו לרוץ בעצמו, ובזה נופא קים אברהם אבינו 'כדי לחנוכו במצוות', כי כאשר הבן רואה את אביו רץ לדבר מצוה מתוך התלהבות וחביבות למצוה, נכנסים בו רגשות הקדש, ואף הבן ינהג כמעשה אביו, וכמו שכתבנו בס"ד ביגדיל תורה (אמור).

יג. שם פסוק ח ויקח המאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ויתן לפניו והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו במדרש (שוח"ט ח) 'אמר להם הקב"ה... כשירדתם אצל אברהם אכלתם בשר בחלב', וקצת צ"ב שהרי בפרוש אמרו חז"ל (הובא ברש"י) שהמלאכים לא אכלו אלא עשו עצמם כמי שהם אוכלים, ומכאן ראינו שאף העושה עצמו כמי שעובר עברה לעברה יחשב, אף הם, מכיון שעשו עצמן כאוכלין נחשב להם כמי שאכלו 'בשר בחלב' בביתו של אברהם, לכן צריך להתרחק מאוד ממקום עבירה ומהדומה לה, וכמו שכתבנו בס"ד באדברה בעדותך (וירא).

יד. שם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו בימי ילדותו של הגאון הנודע רבי חיים הלוי סולוביצ'יק זצ"ל מבריסק חלה מאוד, וכבר נואשו כל הרופאים משלמו, באותו זמן הגיע הרה"ק מקוברין ז"ע לבריסק, ונכנס לבקר בבית זקנו של הילד, החסיד רבי איטשע עפרון ז"ל (חותנו של ה'בית הלוי'), מיד פתח בזעקה, צרה גדולה יש לי בתוך ביתי, נכדי היקר חימיקה חולה אנוש, נענה הרה"ק ואמר, נלך לבקר את החולה. כאשר נכנסו אל החדר, פתח הרה"ק מקוברין ז"ע ואמר, שהנה נאמר 'והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו', ולכאורה היה צריך לנקט בלשון עבר - והוא עמד עליהם, ומדוע כתיב בלשון הווה, אלא ללמדנו, כי בכל פעם שיהודי מקיים מצות הכנסת אורחים מגיע לשם אברהם אבינו 'עמוד החסד', ולכן נאמר 'עומד', כי הוא עומד תמיד להשתתף בהכנסת אורחים... והנה אמרו חז"ל (ב"ב טז:): 'אבן טובה היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא', ומאחר שאתה מקיים בי הכנסת אורחים, ואף אברהם אבינו נמצא כאן בבית, ממילא ודאי תבוא הרפואה לילד החולה, ואכן כך היה, וכמו שכתבנו בס"ד באדברה בעדותך (וירא).

טו. שם ויקח המאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ויתן לפניו שאלו המפרשים, היאך אברהם אבינו ע"ה לא נזהר באסור בשר בחלב. ובודאי מעת שנמול אברהם, קיים כבר כל התורה כולה, וכדאיתא בגמרא (יומא כח, ב): 'קיים אברהם אבינו אפלו ערובי תבשילין, שנאמר תורת - אחת תורה שבכתב ואחת תורה שבעל פה', והבאנו בזה כמה תרוצים: א. נתן לפניו חלב ולאחריו בשר ב. לא קיים אברהם מצוות לא תעשה ג. הוי שלא דרך בשול - אסורו מדרבנן ד. נתן בידם הבררה מה לאכול, וכמו שכתבנו באורך בס"ד באשיחה בחוקיך בהלכה (כי תשא).

טז. שם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו בספר הקדוש 'קדושת לוי' באר מה שכתוב אצל אברהם אבינו, עליו השלום: 'והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו, הכלל הוא, שבעל הבית לא יהיה מתנהג בפני האורח יותר מגדולת האורח, כדי שהאורח לא יקנא את בעל הבית, והנה צדיק נקרא 'מהלך', שהולך תמיד ממדרגה למעלה למעלה, ומלאך נקרא 'עומד', וכאן רצה אברהם שלא יקנאו בו המלאכים, התלבש עצמו בבחינת מלאך להיות 'עומד'. וזהו 'והוא עומד עליהם', וכמו שכתבנו בס"ד בשיחות חיוזק (תרומה).

יז. שם פסוק ט ויאמרו אליו איך שרה אשתך ויאמר הנה באהל בספר 'כלי יקר' באר בכתוב 'איך שרה אשתך ויאמר הנה באהל', אמרו בגמרא (בבא מציעא פז ע"א), להודיע צניעותה היא, ומה היא קושיית המלאכים 'איך שרה אשתך', התכוונו לומר, איזו זכות ראויה עקרה בת תשעים להוליד בן כיצחק אבינו, אמר להם: אברהם הנה באהל! בזכות הצניעות, ראויה עקרה גם בת תשעים. וזה שאמרו במדרש, בזמן שהאשה צנועה זוכה שיוצאים ממנה בעלי מקרא, בעלי משנה, בעלי מעשים טובים, וכמו שכתבנו בס"ד בספר קול כלה (דברי חז"ל על הצניעות).

יח. מלכים ב פרק ד פסוק ג (הפטרות וירא) ויאמר לבי שאלי לך כלים מן החוץ מאת כל שכניך כלים רקים אל תמעיטי הרה"ק מרוזין ז"ע (עירין קדישין השלם הפטרת פר' וירא) כתב, כי הנה מדרך בני אדם לזלזל בתפלותיהם, באמרו שמאחר שאינם מתפללים ב'אתעוררותא דלבא' - מתוך התעוררות הלב, אלא הם רק מן השפה ולחוץ, איך אין ערך לתפלותיהם, ומה להם להתפלל, אולם האמת, שתפלה אחת בכונה הראויה הבוקעת מקירות הלב מעלה היא למרומים את כל אותן התפלות שלא היו כ"כ כראוי (עי' כיו"ב בזהר הק' פרשת ויקהל רמח"ל). משל למה הדבר דומה לשירות קרונות הרכבת העומדים בזה אחר זה, ואין בידם לזוז אפלו פסיעה קטנה, אך אם יתברו אליהם את ה'קטר' הרי בכח הקיטור האצור בתוכו 'יסחב' אחריו כל הקרונות, אף שאין בהם כח עצמי לנסוע. ובהו באר מה שאמר אלישע לאשת עובדיה 'לכי שאלי לך כלים מן החוץ וכו' כלים רקים אל תמעיטי וכו', ויצתת על כל הכלים האלה והמלא תסיעי' (מלכים ב', ד, ג-ד), שגרמו כאן על כל התפלות 'הריקות' מהתעוררות הלב, שאל תמעיטי מ'כלים' רקים - אל תמעיטי גם בתפלות כאלו, אלא השתדלו והרבו תחנה ובקשה, כי המלא - תפלה אחת 'מלאה', תסיעי', 'תסיעי' ותעלה עמה את כל אותם הכלים הריקים, וכמו שכתבנו בס"ד באדברה בעדותך (ויצא).

יט. שם כלים רקים אל תמעיטי אחר התפלה צריך לעשות חפץ לקדושה, כיון שהוא זמן נפלא להשיג את השפע שהקדוש ברוך הוא משפיע, אי אפשר לבקש מה שצריכים מבלי לעשות כלי לקבל את ההשפעה, כדמצינו באלשיך: 'כלים רקים אל תמעיטי', כל זמן שיש כלים יש שמן, ולא חסר שום שפע, והכלי הגדול ביותר הוא לקבל השפע הוא למוד התורה, וכמו שכתבנו בס"ד בשיחות חיוזק (וישב).

[illegible][illegible]

יִתֵּן לְהַגִּיעַ לְגִילְיוֹנוֹת (הַמְקוּדוֹת כֹּאן) בַּתְּחִינָה הַקּוֹבֵץ לְפָרִשֶׁת הַשְּׂבִיעִי שְׁנֵמֶצֶא בְּיָאֵד הַשִּׁירִיד הַחַי בַּעֲדֵיךָ יְגִדִּיל (מוֹפִיעַ קוֹד סִדְרָה בַּתְּחִילַת הַגִּלְיוֹן)